

AAC (*Augmentative and Alternative Communication*) - komunikacja wspomagająca i alternatywna. Czy mówimy dzieciom, jak pokazać nam, że czują ból? Nie! Uczymy się tego razem. Starajmy się uczynić komunikację elementem życia codziennego.

Jak zacząć stosować AAC? Ja próbuję i zaczynam: gesty, różnorodne systemy obrazkowe, piktogramy lub symbole abstrakcyjne. AAC jest dostępem do języka, pozwala na zabawę, poznawanie otoczenia fizycznego i społecznego, umożliwia dzieciom z niepełnosprawnością ruchową kontrolę nad otoczeniem, dzięki komunikacji skierowanej do innych w formie instrukcji do określonego działania (zadania).

Dla wielu dzieci z niepełnosprawnością ruchową manipulacja przedmiotami, poznawanie środowiska, jest ograniczone, a nawet często niemożliwe. Dajmy im szansę, dzieci potrzebują środków do interakcji ze światem, do działania w środowisku. Jest tak, że dzieci z niepełnosprawnością ruchową działają w środowisku (otoczeniu) poprzez wydawanie poleceń innym.

AAC oczywiście nie jest prostą komunikacją dlatego, że jest to nietypowa forma i czasami możemy potrzebować godziny, może nawet kilku, by odgadnąć to kluczowe słowo, które dziecko chce nam przekazać. Ale popatrzmy na to z drugiej strony: jedni z nas są wzrokowcami, drudzy słuchowcami itd., każdy z nas jest inny, indywidualny, tak samo jest z wprowadzeniem komunikacji - metodą prób i błędów oraz indywidualnie dla możliwości każdego dziecka wybór najlepszej opcji (systemu, oprogramowania). Cechami fizycznymi AAC jest liczba symboli, organizacja słownictwa, wielkość każdego symbolu, odstępy pomiędzy symbolami, kodowanie, dlatego tak ważne przy podjęciu decyzji, co dla dziecka najlepsze, jest rozpoznanie możliwości ruchowych dziecka, między innymi precyzja, powtarzalność, wysiłek.

Pomocy do komunikacji jest coraz więcej i super, niestety są one bardzo kosztowne, dlatego zakup komunikatora, switcha, klawiatury specjalistycznej, oprogramowania wspierającego komunikację itp., powinny być przetestowane, sprawdzone i odpowiednio dobrane do możliwości psycho-ruchowych dziecka. Mam na myśli dopasowanie odpowiedniego systemu, wybór najlepszej opcji z udziałem dziecka i rodziny. Konieczna jest systematyczna nauka AAC, bardzo ważne jest, aby zajęcia były znaczące, motywujące, aktywne dla każdego dziecka. Dzieci, które uczestniczą w codziennych zajęciach, na których jest prowadzona komunikacja

wspomagająca i alternatywna, mają możliwość rozwoju tożsamości, umiejętności, a przede wszystkim rozwoju sensu i celu życia.

Rolą terapeutów używających AAC jest przede wszystkim wsparcie dzieci i rodziny, pomoc w opracowaniu programów, działania bezpośrednie, współpraca z miejscami, które oferują programy dla dzieci, nauka rówieśników metody AAC.

?*AAC to więcej niż urządzenia i systemy. To więcej niż ułatwianie komunikacji. To więcej niż udział w społeczeństwie. To dawanie ludziom zadowalającego życia.* ? (Darryl Sellwood)

Fizjoterapeuta Patrycja Ciupa